

การวิเคราะห์แบบการ เรียนของนิสิตนักศึกษาต่างสาขาวิชา
ตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

นายราชพร บำรุงศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-613-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019188

117217480

AN ANALYSIS OF LEARNING STYLES ACCORDING TO THE EXPERIENTIAL
LEARNING THEORY OF UNIVERSITY STUDENTS' IN
DIFFERENT FIELDS OF STUDY

Mr. Radchaporn Bamrungsri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Psychology
Graduate School
Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-613-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์แบบการเขียนของนิสิตนักศึกษาต่างสาขาวิชา ตามแนว
ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

โดย

นายราชพร บำรุงศรี

ภาควิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ยงกิตติกุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.โยธิน ศันสนยุทธ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.คัตนางค์ มณีศรี)

ราชพร บำรุงศรี : การวิเคราะห์แบบการเรียนของนิสิตนักศึกษาต่างสาขาวิชา ตามแนว
ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (AN ANALYSIS OF LEARNING STYLES ACCORDING
TO EXPERIENTIAL LEARNING THEORY OF UNIVERSITY STUDENTS' IN DIFFERENT
FIELDS OF STUDY) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 139 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์แบบการเรียนของนิสิตนักศึกษาต่างสาขาวิชา ตามแนว
ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวแปรด้านระดับชั้นปีการศึกษา และเพศ
ประกอบด้วย

ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตนักศึกษาต่างสาขาวิชา มีแบบการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 กล่าวคือ
 - 1.1 นิสิตนักศึกษาสาขาวิชามนุษยศาสตร์ ศาสนา และเทววิทยา มีแบบการเรียนแบบ
อเนกนัยแตกต่างกับนิสิตนักศึกษาสาขาวิชาแพทยศาสตร์และวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ สาขาวิชาวิทยา-
ศาสตร์ธรรมชาติ และสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งมีแบบการเรียนแบบเอกนัย
 - 1.2 นิสิตนักศึกษาสาขาวิชาวิจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์มีแบบการเรียนแบบอเนกนัย
แตกต่างกับนิสิตนักศึกษาสาขาวิชาแพทยศาสตร์และวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์-
ธรรมชาติและสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งมีแบบการเรียนแบบเอกนัย
 - 1.3 นิสิตนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีแบบการเรียนแบบซิมซิป แตกต่างกับนิสิต
นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ซึ่งมีแบบการเรียนแบบเอกนัย
 - 1.4 นิสิตนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มีแบบการเรียนแบบเอกนัยแตกต่างกับ
นิสิตนักศึกษาสาขาวิชาอื่น ๆ ซึ่งมีแบบการเรียนแบบอเนกนัย
2. ไม่พบว่านิสิตนักศึกษาต่างระดับชั้นปีการศึกษา มีแบบการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
3. นิสิตนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีแบบการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
กล่าวคือนิสิตนักศึกษาชายมีแบบการเรียนแบบเอกนัย แตกต่างกับนิสิตนักศึกษาหญิง ซึ่งมีแบบการเรียน
แบบอเนกนัย

ภาควิชา.....จิตวิทยา.....

สาขาวิชา.....จิตวิทยาการศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2534.....

ลายมือชื่อนิสิต.....*ราชพร บำรุงศรี*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C 044843 : MAJOR EDUCATIONAL PSYCHOLOGY

KEY WORD : LEARNING STYLES/FIELDS OF STUDY/ UNIVERSITY STUDENTS

RADCHAPORN BAMRUNGSRI : AN ANALYSIS OF LEARNING STYLES ACCORDING TO THE EXPERIENTIAL LEARNING THEORY OF UNIVERSITY STUDENTS' IN DIFFERENT FIELDS OF STUDY. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. PRASARN MALAKUL, Ph.D.
139 PP.

The study aimed to analyze the learning styles of university students in different fields of study according to the experiential learning theory. The analyses also included variables on students' academic years and sexes. The findings were as follows :

1. The learning styles of the university students in different fields of study were significantly different at the level of .01, namely
1.1 The learning style of Humanities, Religion and Theology students was the divergent type. This was different from the learning style of Medical Science and Health - Related students, Natural Science students, and Engineering students which was the convergent type.

1.2 The learning style of Fine and Applied Arts students was the divergent type which was different from the convergent learning style of Medical Science and Health - Related students, Natural Science students, and Engineering students.

1.3 The learning style of Social Science students was the assimilative type. This was different from the learning style of Natural Science students which was the convergent type.

1.4 The learning style of Engineering students was the convergent type which was different from the divergent learning style of Other Programmes students.

2. The learning styles of the first, the second, the third, and the fourth academic year students was not found significantly different.

3. The learning styles of the university students in different sexes were significantly different at the level of .01, namely, the learning style of the male students was the convergent type while was different from the divergent learning style of the female students.

ภาควิชา.....จิตวิทยา.....

สาขาวิชา.....จิตวิทยาการศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2534.....

ลายมือชื่อนิสิต.....*Radchaporn Bamrungsri*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*Prasarn Malakul*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด

ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา (คุณจรรยา และคุณยุวรี บำรุงศรี) ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงิน และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

ขอกราบระลึกถึงพระคุณของคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่ปฐมวัยศึกษา จนกระทั่งถึงอุดมศึกษา

ขอขอบคุณ คุณปาริชาติ บำรุงศรี คุณบุญศรี ชัยชิตามร คุณเทพินทร์ โศภิสฐพงษ์ศร คุณมานิตย์ และคุณวันดี อาจารย์ภาควิชาคุณวรรณัฐ เลิศประจักษ์ธาตรี คุณนิตยา ธนบริบูรณ์พงศ์ คุณวัลย์พร ชูชวลิต คุณปริญา ยั่งยืน คุณวันลาภ นิตทิม และพี่น้องชาวจิตวิทยาทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจตลอดเวลาของการทำวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณ และขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นายราชพร บำรุงศรี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	
กิตติกรรมประกาศ.....	
สารบัญตาราง.....	
สารบัญภาพ.....	

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดเกี่ยวกับวิธีการศึกษาแบบการเรียนรู้.....	3
ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เป็นพื้นฐานของแบบการเรียนรู้.....	6
คำจำกัดความของแบบการเรียนรู้.....	10
พัฒนาการของแบบการเรียนรู้.....	10
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแบบการเรียนรู้.....	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
ปัญหาในการวิจัย.....	26
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	26
สมมติฐานของการวิจัย.....	26
ขอบเขตของการวิจัย.....	26
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	28
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2	31
วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
ประชากร.....	31
กลุ่มตัวอย่าง.....	31
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	35
ลักษณะของเครื่องมือ.....	35
การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของเครื่องมือ.....	37
การรวบรวมข้อมูล.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
3	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
4	77
อภิปรายผลการวิจัย.....	77
5	98
สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	98
เอกสารอ้างอิง.....	102
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสำรวจแบบการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษา.....	117
ภาคผนวก ข ความแตกต่างของค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนแบบการเรียนรู้แต่ละด้าน ระหว่างกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ.....	123
ภาคผนวก ค ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมของแบบสำรวจของแต่ละด้าน.....	127
ภาคผนวก ง การหาจุดโคออร์ดิเนตเพื่อศึกษาแบบการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาต่างสาขา วิชา ต่างระดับชั้นปีการศึกษาหรือต่างเพศ.....	131
ภาคผนวก จ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	133
ประวัติผู้เขียน.....	139

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างค่าคุณศัพท์แต่ละคำกับคะแนนรวมในแต่ละมาตรฐาน..... 15
2	คะแนนแบบการเรียนรู้ของกลุ่มต่าง ๆ..... 19
3	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสาขาวิชา..... 33
4	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถาบันการศึกษา ระดับชั้นปีการศึกษาและเพศ..... 34
5	จำนวนนิสิตที่ใช้ทดสอบเครื่องมือ จำแนกตามคณะและระดับชั้นปีการศึกษา..... 38
6	ค่าความเที่ยงของแบบสำรวจทั้งฉบับและแยกแต่ละด้านของกลุ่มทดสอบเครื่องมือ... 40
7	จำนวนความถี่ และร้อยละของนิสิตนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชา จำแนกตามตัวแปร ระดับชั้นปีการศึกษา และ เพศ 44
8	ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนที่ ได้จากแบบสำรวจแบบการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาต่างระดับชั้นปีการศึกษา..... 46
9	ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนที่ ได้จากแบบสำรวจการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาต่างระดับชั้นปีการศึกษา..... 49
10	ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนที่ ได้จากแบบสำรวจแบบการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาต่างเพศ..... 52
11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนที่ได้จากแบบสำรวจแบบการ เรียนรู้ในมาตรฐานประสบการณ์เชิงรูปธรรม (CE) ของนิสิตนักศึกษาที่มีสาขาวิชา และ ระดับชั้นปีการศึกษาแตกต่างกัน..... 55

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

- 12 ค่า F ที่คำนวณได้กับค่า F ในตารางที่ขึ้นแห่งความเป็นอิสระของอัตราส่วน F ซึ่งมีระดับนัยสำคัญที่ .05 ในมาตรประสมการเชิงรูปธรรม (CE) ของนิสิตนักศึกษาต่างสาขาวิชา..... 56
- 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง ของคะแนนที่ได้จากแบบสำรวจแบบการ เรียนในมาตรการสังเกตอย่างไคร่ตรง (RO) ของนิสิตนักศึกษาที่มีสาขาวิชาและ ระดับชั้นปีการศึกษาแตกต่างกัน..... 58
- 14 ค่า F ที่คำนวณได้กับค่า F ในตารางที่ขึ้นแห่งความเป็นอิสระของอัตราส่วน F ซึ่งมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในมาตรการสังเกตอย่างไคร่ตรง (RO) ของนิสิตนักศึกษาต่างสาขาวิชา..... 59
- 15 ค่า F ที่คำนวณได้กับค่า F ในตารางที่ขึ้นแห่งความเป็นอิสระของอัตราส่วน F ซึ่งมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ในมาตรการสังเกตอย่างไคร่ตรง (RO) ของนิสิตนักศึกษาต่าง ระดับชั้นปีการศึกษา..... 61
- 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนที่ได้จากแบบสำรวจแบบการ เรียนในมาตรแนวคิดนามธรรม (AC) ของนิสิตนักศึกษาที่มีสาขาวิชาและ ระดับชั้นปี แตกต่างกัน..... 62
- 17 ค่า F ที่คำนวณได้กับค่า F ในตารางที่ขึ้นแห่งความเป็นอิสระของอัตราส่วน F ซึ่งมีระดับนัยสำคัญ .05 ในมาตรแนวคิดนามธรรม (AC) ของนิสิตนักศึกษา ต่างสาขาวิชา..... 63
- 18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนที่ได้จากแบบสำรวจแบบ การเรียนในมาตรการทดลองปฏิบัติจริง (AE) ของนิสิตนักศึกษาที่มีสาขาวิชา และ ระดับชั้นปีแตกต่างกัน..... 65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
19	ค่า F ที่คำนวณได้กับค่า F ในตารางที่ขึ้นแห่งความเป็นอิสระของอัตราส่วน F ซึ่งมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ในมาตรการทดลองปฏิบัติจริง (AE) ของนิสิตนักศึกษาต่างสาขาวิชา..... 66
20	ค่า F ที่คำนวณได้กับค่า F ในตารางที่ขึ้นแห่งความเป็นอิสระของอัตราส่วน F ซึ่งมีระดับนัยสำคัญที่ .05 ในมาตรการทดลองปฏิบัติจริง (AE) ของนิสิตนักศึกษาต่างระดับชั้นปีการศึกษา..... 68
21	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนที่ได้จากแบบสำรวจแบบการเรียนในมาตร AC-CE ของนิสิตนักศึกษาที่มีสาขาวิชาและระดับชั้นปีการศึกษาแตกต่างกัน..... 69
22	ค่า F ที่คำนวณได้กับค่า F ในตารางที่ขึ้นแห่งความเป็นอิสระของอัตราส่วน F ซึ่งมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในมาตร AC-CE ของนิสิตต่างสาขาวิชา... 70
23	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนที่ได้จากแบบสำรวจแบบการเรียนในมาตร AE-RO ของนิสิตนักศึกษาที่มีสาขาวิชาและระดับชั้นปีการศึกษาแตกต่างกัน..... 72
24	ค่า F ที่คำนวณได้กับค่า F ในตารางที่ขึ้นแห่งความเป็นอิสระของอัตราส่วน F ซึ่งมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในมาตร AE-RO ของนิสิตนักศึกษาต่างสาขาวิชา..... 73
25	ค่า F ที่คำนวณได้กับค่า F ในตารางที่ขึ้นแห่งความเป็นอิสระของอัตราส่วน F ซึ่งมีระดับนัยสำคัญที่ .05 ในมาตร AE-RO ของนิสิตต่างระดับชั้นปีการศึกษา... 75
26	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนที่ได้จากแบบสำรวจแบบการเรียนของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามเพศด้วยการทดสอบค่าที (t-test)..... 76

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 แบบจำลองแบบการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ Kolb.....	6
2 แบบการเรียนรู้ 4 แบบตามแนวคิดของ Kolb.....	8
3 การเติบโตและพัฒนาการตามทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์.....	12
4 แบบการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาต่างสาขาวิชา.....	48
5 แบบการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาต่างชั้นปีการศึกษา.....	51
6 แบบการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาต่างเพศ.....	54